

Regionkontoret

Välj verksamhetsområde
Karolin Hamnér
Nämndtjänsteman

Beslutsförslag**Datum**

2025-04-16

Diarienummer

RS240886

Regionstyrelsen

Samverkansavtal om nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför höjd beredskap och krig

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att föreslå Regionfullmäktige besluta att

- godkänna samverkansavtal om nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför höjd beredskap och krig, enligt bilaga.

Sammanfattning

Sveriges regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner, såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig. Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer och statliga myndigheter. För att undvika en splittrad planering av totalförsvaret krävs gemensamma strukturer, gemensam planering och gemensamt ansvarstagande. Samverkan och samarbete mellan regionerna har utvecklats i syfte att säkerställa regionernas del i ett robust totalförsvaret. En ökad samverkan mellan regionerna underlättar också den statliga planeringen och förmågan att möta NATO:s krav inom ramen för Sveriges medlemskap. Hälso- och sjukvården har en central plats i totalförsvaret. En fungerande sjukvård i fred är en förutsättning för en fungerande sjukvård i krig.

Bakgrund

Den regiongemensamma beredningsfunktionen

Med beaktande av det finns ett behov av att samverka i syfte att bidra till nå ett robust totalförsvaret beslutade har samtliga 21 regioner 2025 beslutat att delta i nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig (NSPL). Av besluten framgår att det arbete som krävs för att realisera detta kommer att samordnas och utvecklas i en gemensam beredningsfunktion. Funktionen benämns Nationell samordning planering (NSPL). Kansliets roll är att stödja regionerna för att stärka den samlade ledningsförmågan under höjd beredskap och vid krig. Regionerna deltar i gemensam nationell samordning och planering, men ledningen av de verksamheter som behövs under höjd beredskap och krig ligger fortsatt kvar hos respektive regionstyrelse. Beslutsfattande åligger respektive region.

Region Uppsala kommer att vara att vara värd för den regiongemensamma beredningsfunktionen. Region Uppsala kommer att ansvara för att information som beredningsfunktionen NSPL hanterar behandlas på ett säkert sätt utifrån gällande lagar och regler, att säker kommunikation upprätthålls och att verksamheten bedrivs i säkra lokaler. Vidare ansvarar Region Uppsala för att beredningsfunktionens personal vid behov genomgår säkerhetsprovning.

Samverkan genom avtal

Kommunallagen ger regioner möjlighet att samverka via kommunalförbund, gemensam nämnd och samverkansavtal. En kommunalrättslig samverkan genom avtal bedöms kunna ge den flexibilitet som krävs för att alla regioner, med dess individuella förutsättningar, ska kunna bidra i arbetet med att uppnå en ledningsförmåga under höjd beredskap och vid krig.

Av avtalet framgår bland annat:

- avtalets parter,
- vilka uppgifter och tjänster som avtalet omfattar,
- avtalstiden
- ordning för lösandet av tvister mellan parterna,
- ekonomiska villkor och former för redovisning med mera, samt
- villkoren för avtalets upphörande.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Beslutet rör regionens ansvar inom totalförsvaret och samverkan med andra offentliga aktörer, framförallt andra regioner.

Beslutet påverkar indirekt alla invånare, det vill säga både barn och barn som närstående. Det påverkar också indirekt jämställdhet mellan kvinnor och män, unga och gamla. Syftet med avtalet är att skapa förutsättning för att alla invånare ska kunna nyttja vårdens resurser även i tider av höjd beredskap och krig.

En konsekvens av beslutet är ökad trygghet för alla invånare. Då samtliga regioner godkänner avtalet skapas också jämlika förhållanden mellan regionerna vid höjd beredskap och krig.

Vid ett godkännande behöver barns rättigheter och jämställdhet även beaktas vid framtida politiska beslut som rör gemensamma frågor och aktiviteter inom ramen för samverkansavtalet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Projektet leds av Region Uppsala. Kansliet finansieras gemensamt av regionerna. Kostnaden specificeras i verksamhetsplanen och baseras på ett fast belopp som är samma för alla regioner (34 procent) och en rörlig del (66 procent) beräknat på respektive regions befolkning.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Emma Pihl
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Bilaga:

Samverkansavtal om nationell samordning och planering av hälso- och sjukvården inför och under höjd beredskap och krig (NSPL)

Beslut Regionstyrelsen 2024-10-09 § 141

Styrelsens/nämndens beslut delges
Region Uppsala